

BELÜGYMINISZTERIUM

10—871/1972.

Sz. 329-33

TITKOS!

242. sz. pld.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A BELÜGYMINISZTERIUM ÚJÍTÁSI SZABÁLYZATA

10—871/1972.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A BELÜGYMINISZTERIUM ÚJÍTÁSI SZABÁLYZATA

A Kormányrendelet (R) vastagbetűs

Az Újítási Szabályzat (Ut) normálbetűs szedéssel

AZ ÚJÍTÓMOZGALOM

R. 1. §. (1) Az újítómozgalomnak, mint a dolgozók önkéntes tömegmozgalmának célja a dolgozók alkotó tevékenységének elősegítése és eredményeinek hasznosítása a termelő erők fejlesztése érdekében.

(2) Az újítómozgalmat az állami szerveknek és szövetkezeteknek — a társadalmi szervezetekkel együttműködve — hatékonyan támogatniok és szervezniök kell.

Ut. 1. A Belügyminisztérium (a továbbiakban: BM) újító mozgalmának feladata és célja, hogy az R. 1. § (1) bekezdés alap gondolatának megfelelően a személyi állomány alkotó tevékenységének összefogásával elősegítse:

- a meglévő szolgálati eszközök, anyagok teljes, optimális kihasználását,
- a szolgálati eszközök fokozott megóvását, élettartamának növelését, korszerűsítését és fejlesztését,
- a szolgálat hatékonyságának fokozását, színvonalának állandó emelését.

AZ ÚJÍTÁS FOGALMA

R. 2. §. (1) Újítás az olyan műszaki, illetőleg üzemszervezéssel kapcsolatos megoldás, amely viszonylag új, állami vállalat, állami szerv, társadalmi szervezet vagy szövetkezet (a továbbiakban: vállalat) részére hasznos eredménnyel jár és nem tartozik előterjesztőjének munkaköri kötelességei közé vagy munkaköri feladatán belül jelentős alkotó teljesítménynek minősül.

(2) A megoldás viszonylag akkor új, ha azt a vállalat — a vállalati újítási szabályzat ilyen irányú rendelkezése esetén a gyáregység — még egyáltalán nem hasznosította és a javaslattétel időpontjában annak hasznosítását bizonyíthatóan nem is vették tervbe.

(3) Hasznosítás az a tevékenység (pl. megvalósítás, értékesítés), amely a hasznos eredményt létrehozza.

Ut. 2. Az újítás műszaki jellegű, ha az anyagi tényezők valamelyikében, eszközökben (pl. felszerelésekben, berendezésekben), a kezelésben, tárolásban, a szolgálat ellátásának műszaki színvonalában előnyös változást, vagy új eszközt hoz létre.

Ut. 3. Az újítás üzemszervezési (szolgálat-szervezési) jellegű, ha a BM feladatainak leghatékonyabb megvalósítása érdekében a szolgálat ellátásának elemeit a korábbinál célszerűbben összefogja, elrendezi, ill. összehangolja.

A szolgálat ellátásának elemei különösen: a szolgálatot ellátó emberi erő, a szolgálat ellátásához szükséges eszköz és a szolgálat ellátásának tárgya, vagyis az, amire a szolgálati tevékenység irányul.

Ut. 4. A BM szerveinél az R. 2. § (1) bekezdése alkalmazása körében újításnak minősül minden egyéb olyan megoldás is, amely nem tekinthető teljes mértékben műszaki, vagy üzemszervezési jellegűnek, viszont alkalmazásával javulnak a szolgálat ellátásának körülményei (munkakörülmények), fokozódik a tevékenység és az alkalmazott eszközök hatékonysága és lehetővé válik a feladatok gyorsabb és jobb megoldása.

Ut. 5. A javaslat viszonylag új, ha azt az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetők alárendeltségébe tartozó valamelyik szervnél még egyáltalán nem hasznosították, vagy hasznosítását fejlesztési tervben még nem vették figyelembe.

Nem minősül a javaslat tervbevettnek, ha a benyújtás időpontja előtti tervbevétel igazolhatóan az újító javaslata alapján történt, feltéve ha az általa benyújtott javaslat megoldást is adott.

Ut. 6. A megoldás (a jogszabályi feltételek fennforgása mellett) újításnak minősül abban az esetben is, ha azt csak egyetlen szervnél vezetik be.

Ut. 7. A javaslat újításként akkor ismerhető el, ha a megoldás megvalósítása hasznos eredménnyel jár.

Ut. 8. A javasolt megoldás nemcsak akkor hasznos, ha az pénzben kimutatható. Hasznos eredményként kell figyelembevenni, ha a javasolt megoldás pl. elősegíti a műszaki-technikai színvonal emelését, javítja a szolgálat hatékonyságát, vagy a szolgálatot ellátók körülményeinek, egészségének védelmét.

Ut. 9. Nem tekinthető újításnak az olyan javaslat, amely:

- minőségrontással jár;
- nem több célkitűzésnél, a feladat pusztá felvetésénél, vagyis megoldást nem tartalmaz;
- hivatalosan kért, illetőleg kapott vagy hivatalos tanulmányúton szerzett dokumentáció, információ, valamint külföldi delegáció hazánkban való tanulmányútja során szerzett tájékoztatás alapján készült;
- kedvezőbb anyagbeszerzésre vagy ésszerűsítési számítási táblázatokra, illetőleg azok alkalmazására vonatkozik.

Ut. 10. A szabadalmi oltalom alatt álló találmány nem képezheti újítás tárgyát. A találmány felhasználására vonatkozó javaslat — ha tartalmazza a helyi alkalmazáshoz szükséges műszaki teendőket — újításként elfogadható. Ebben az esetben a szabadalom hasznosítására vonatkozó szerződést is meg kell kötni.

Ut. 11. Az Ut. 23. pontjában meghatározott személyek munkaköri kötelessége kiterjed az irányításuk alatt álló szerv tevékenységi, illetőleg hatáskörébe tartozó megoldások, javaslatok kidolgozására, megvalósítására, továbbá arra a tevékenységre, amellyel magasabb beosztású (állású) vezetői kifejezetten megbízták.

Ut. 12. Az egyéb újítók esetén munkaköri kötelességet kizárólag arra a tevékenységi körre lehet megállapítani, amelynek ellátásával kifejezetten megbízták. Így pl. olyan megoldások kidolgozása:

- amelyet külön (írásbeli vagy szóbeli) utasításra munkaidő alatt a szerv felszereléseinek, munkaeszközeinek és anyagának igénybevételével készített;
- amelyet munkatervébe, munkaköri leírásába, vagy tématervébe felvettek.

Ut. 13. A munkaköri kötelességet minden újítás esetében egyénileg kell elbírálni és a megállapításról:

- az Ut. 23. pontjában meghatározott személyek újítása esetén az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott illetékes vezetőnek;
- egyéb személyek újítása esetén a szolgálatilag illetékes vezetőnek

írásban kell nyilatkozni.

Ut. 14. Meghaladja a munkaköri kötelesség körét, a szerv tevékenységi, illetőleg hatáskörét, valamint a személyi megbízás körét egyáltalán nem érintő feladatok kidolgozásával kapcsolatos javaslat előterjesztése.

Ha az előterjesztett javaslat nem tartozik az újító munkaköri kötelességei körébe, nincs helye olyan további vizsgálatnak, hogy az jelentős alkotói teljesítményként értékelhető-e vagy sem.

Ut. 15. A munkaköri feladatok teljesítéseként kidolgozott javaslatok közül újítként elismerhetők azok, amelyek jelentős alkotói tevékenységnek minősülnek.

Az újítási javaslat abban az esetben tekinthető alkotó jellegűnek, ha kidolgozója az irodalmi és egyéb forrásokból merített ismereteken kívül saját elgondolásait is felhasználja és a helyi sajátosságok figyelembe vételével a hasznosító szervnél azokat közvetlenül felhasználhatóvá teszi, továbbá ha a kidolgozott megoldás gazdasági, szolgálati mutatói a korábban ismert megoldásokhoz képest lényegesen jobbak és a hasznosítás révén a BM vagy valamelyik szerve jelentős előnyökhöz jut.

A gazdasági eredményeken kívül mérlegelni kell, hogy

- a javasolt megoldás a szerv számára mennyire fontos problémát old meg;
- összhangban van-e a fejlesztés irányával;
- milyen a műszaki színvonal bonyolultsági foka és kidolgozottsága;
- a javaslat előterjesztőjétől — szakmai képzettsége, beosztása alapján — milyen szintű megoldást (javaslatot) lehet elvárni.

Ut. 16. Társszerzőség esetében — ha egy vagy több javaslattevőnél munkaköri kötelesség áll fenn — azoknál az újítóknál, akik vonatkozásában munkaköri kötelesség nem volt, az újítási díjat önállóan kell megállapítani.

Akiknél munkaköri kötelességet állapítottak meg, azok részére anyagi elismerés (díj) nem folyósítható, csak abban az esetben, ha az újítás jelentős alkotó tevékenységnek értékelhető.

Ut. 17. BM sorállományúaknál munkaköri kötelesség nem állapítható meg.

AZ ÚJÍTÁS SZERZŐJE

R. 3. §. (1) Az újítás szerzője, az aki a megoldást kidolgozta.

(2) Az újítás társszerzői azok, akik a megoldás kidolgozásában együttesen vettek részt.

(3) Az újítás szerzőjének (társszerzőinek) — az ellenkező bizonyításáig — azt kell tekinteni, aki a megoldást az azt hasznosításra elfogadó vállalathoz elsőként nyújtotta be.

(4) Ha többen közösen jelentik be a megoldást, meg kell jelölni a szerzőség arányát, ennek hiányában a javaslattevőket egyenlő arányban kell társszerzőknek tekinteni.

(5) Az újító legkésőbb a hasznosítással egyidejűleg érvényesítheti jogait alakszerű javaslat előterjesztésével.

(6) Az újítás szerzőségét átruházni tilos, az újítási díj iránti igény azonban — a polgári jog általános szabályai szerint — átruházható és örökölhető.

AZ ÚJÍTÓ ELISMERÉSE

R. 4. §. Az újítást hasznosító vállalat köteles az újítót az újítás színvonalára és a hasznosítás folytán előállott hasznos eredményre figyelemmel erkölcsi és anyagi elismerésben részesíteni.

Ut. 18. Az anyagi és erkölcsi elismerés mértékének megállapításánál különös figyelemmel kell lenni:

— az újítás bevezetéséből származó gyakorlati, anyagi, illetve eszmei eredményre;

— az újítás műszaki színvonalára, bonyolultság fokára és korszerűségére;

- ha az újítás hasznossága közvetlenül pénzben lemérhető (pl. önköltség, fenntartási költség csökkenés) az eredmény megállapításánál az eredményt növelő hatásokkal szemben, az eredményt csökkentő hatásokat (pl. ráfordítások, beruházások) is figyelembe kell venni;
- ha a javaslat hasznossága pénzben közvetlenül nem értékelhető, az anyagi elismerés mértékét az összes körülmény mérlegelése alapján kell megállapítani.
- a BM bármely szervéhez benyújtott és elfogadott újítási javaslat hasznosítására a BM más szervei is jogosultak. Az anyagi elismerés mértékének megállapításánál erre figyelemmel kell lenni.

Ut. 19. Az újítási javaslat erkölcsi és anyagi elismerésének alapja, hogy megvalósítása a BM vagy valamelyik szerve részére hasznos legyen.

Hasznosítottnak kell tekinteni az újítást abban az esetben, ha:

- rendszeresítése megtörtént, vagy
- sorozatgyártás esetén a hasznosító szerv az első mennyiséget átvette, vagy
- ha a javasolt megoldás (újítás) bevezetésre került.

AZ ÚJÍTÓ ERKÖLCSI ELISMERÉSE

R. 5. §. (1) A hasznosított újítás szerzőjének (társszerzőinek) — kívánságára — a hasznosítással egyidejűleg a hasznosító vállalat újítói tanúsítványt köteles adni.

(2) Nagyjelentőségű újítás szerzőjének a miniszter, az Országos Találmányi Hivatal elnöke és a Szakszervezetek Országos Tanácsa együttesen „Kiváló Újító” kitüntetést adhatnak. A kitün-

tés a rendszeres újítoí tevékenység elismeréseként is adományozható.

Ut. 20. A „Kiváló Újítoí” kitüntetés adományozására — figyelemmel az R. 5. § (2) bekezdésében foglaltakra — szolgálati úton lehet javaslatot tenni.

A kitüntetési javaslatnál figyelembe kell venni az újítoí politikai, szakmai és erkölcsi magatartását is.

Ut. 21. A „Kiváló Újítoí” kitüntetés valamely fokozatára történő előterjesztés alapja elsősorban az a hasznos eredmény, amelyet az újítoí egy vagy több újíításnak hasznosítása a BM részére eredményezett. Ezt általában az alábbiak szerint kell figyelembe venni:

— arany fokozatnál	1 000 000 Ft,—
— ezüst fokozatnál	500 000 Ft,—
— bronz fokozatnál	250 000 Ft,—

Ha a hasznos eredmény pénzben közvetlen nem értékelhető, akkor annak műszaki és gazdasági értékét az összes körülmény mérlegelésével kell megállapítani.

Ut. 22. Az R. 5. § (1) bekezdésében meghatározott újítoí tanúsítványt (6. sz. melléklet) az Ut. 70. pontjában meghatározott vezetők jogosultak kiadni.

ANYAGI ELISMERÉS

R. 6. §. (1) Az újítoí anyagi elismerésének formái:

a) megfelelő mértékű alapbér emelés, prémium, jutalom vagy egyéb juttatás (pl. a hasznos eredmény megállapodás szerinti százaléka),

b) újítási díj.

(2) A műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozó dolgozó újításainak anyagi elismerése az (1) bekezdés (a) pontja szerint történik. A műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozó dolgozók körébe tartoznak a vállalat vezető állású dolgozói — ideértve a termelést irányító magasabb beosztású műszakiakat is —, továbbá a kutatók, fejlesztők és tervezők.

(3) Az Országos Találmányi Hivatal és a Szakszervezetek Országos Tanácsa által közösen kibocsátott irányelvek alapján a vállalat újítási szabályzatában kell részletesen meghatározni, hogy milyen munkakörben foglalkoztatott dolgozók tartoznak az adott vállalatnál a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozók körébe, továbbá a vállalatnál alkalmazott elismerési formák részletes módozatait.

(4) Az egyéb újítóknak — ha a javaslat előterjesztése nem munkaköri kötelességük — újítási díjra van igényük, de megállapodhatnak a vállalattal egyéb formában történő elismerésben is; munkaköri feladatukon belüli jelentős alkotó tevékenységük anyagi elismerése tekintetében az (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezést kell alkalmazni.

(5) Újítás alapján készült termék felhasználása esetén az újítót a felhasználóval szemben anyagi elismerés csak akkor illeti meg, ha a termék felhasználása önmagában is újításnak minősül; pusztán azon a címen, hogy a termék előállítása újítás alapján történt, az újító a felhasználótól anyagi elismerést nem követelhet.

Ut. 23. Újításjogi eljárás során — a BM személyi állomány vonatkozásában — műszaki (vagy egyéb) fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozónak kell tekinteni:

— az Ut. 70. pontjában felsorolt — újítási ügyekben döntési jogkörrel felruházott — vezetőket, parancsnokokat,

— kutatókat, fejlesztőket és konstruktőröket, illetőleg az utóbbiakkal azonos jellegű feladatokat végző vezetőket és beosztottakat.

Ut. 24. Az Ut. 23. pontjában meghatározott személyek újítás anyagi elismeréseként csak illetményrendezésben, jutalomban vagy egyéb juttatásban (pl. a hasznos eredmény meghatározott százalékában, vagy meghatározott összegű anyagi elismerésben) részesíthetők.

Ut. 25. Az Ut. 23. pontjában meghatározott személyek újítása esetén az illetményrendezés vagy jutalmazás az alábbiak szerint történhet:

- meghatározott időszakra személyi pótlék megállapítása, vagy magasabb illetménybesorolás;
- pénz- vagy tárgyjutalom adományozása;
- jutalomüdültetés;
- tanulmányi út költségfedezete.

Ut. 26. Az újítás elbírálására, díjazására jogosult vezető a hasznos eredményre figyelemmel határoz arról, hogy az Ut. 25. pontjában felsorolt anyagi elismerési formák közül melyik alkalmazható.

AZ ANYAGI ELISMERÉS MÉRTÉKE

R. 7. §. (1) A vállalat mind a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozó dolgozók, mind az egyéb újítók számára pályázatokat írhat ki, vagy meghatározott feltételekkel feladatterveket tűzhet ki; ezekben meg kell határozni az anyagi elismerés mértékét is.

(2) A vállalat a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozó dolgozó anyagi elismerésének módját és mértékét — ha az anyagi elismerés nem alapbér emelés, prémium, vagy jutalom formájában történik — hasznosítási szerződésben rögzítheti.

(3) Az újítási díj formájában történő anyagi elismerés mértékét a felek hasznosítási szerződéssel állapítják meg. Ha a vállalat az újítást hasznosította, a felek azonban az újítási díj tekintetében megállapodni nem tudnak, a vita eldöntésére hivatott szervek [13. § (2) bekezdés] a díjat általában az egy évi hasznos eredmény legalább két százalékában állapítják meg; aránytalanság esetén azonban — az újítási irányelvekben foglaltak szerint — e díj-kulcstól akár felfelé, akár lefelé eltérhetnek.

(4) Ha az eredmény pénzben nem mutatható ki, a díjat az összes körülmény mérlegelésével kell megállapítani.

(5) A (2) és (3) bekezdés szerinti hasznosítási szerződést társszerzőség esetén valamennyi társújítóval meg kell kötni. A szerződésnek ki kell terjednie a hasznosítással kapcsolatos összes lényeges körülményre. E rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni a kísérleti szerződésre is.

(6) A kísérleti és hasznosítási szerződést írásba kell foglalni, ennek elmaradása azonban a szerződés érvényességét nem érinti.

Ut. 27. A pályázatok kiírására az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető jogosult. Pályázat kiírása, illetőleg pályadíj kitűzése olyan esetben célszerű, amikor nagy jelentőségű műszaki probléma merült fel és megoldásához több lehetőség ismerete szükséges, valamint kidolgozásához szakemberek szélesebb körének alkotó hozzájárulása kívánatos.

Ut. 28. Az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetők **évente október 30-ig** az alárendeltségükbe tartozó szervek vonatkozásában újítási feladattervet terjesztenek fel (nemleges esetben jelentést) a hivatkozott pontban II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetőhöz, aki elkészíti a BM újítási feladattervét és abból a kivonatokat megküldi az érintett vezetőknek.

A feladattervnek tartalmaznia kell:

- a téma pontos megnevezését;
- az elérendő célt;
- az ajánlott szakirodalmat;
- a témában felvilágosítást, tanácsot adó személy megjelölését;
- a megoldás hasznosítása esetén az elismerés módját és mértékét;
- a megoldás kidolgozásának célszerű határidejét.

A jóváhagyott feladattervet — a titkosságtól függően — ismertetni kell a személyi állománnyal.

Ut. 29. Az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetők hatáskörükbe tartozó kérdések vonatkozásában határozattal (ennek általános formáját az 1. sz. melléklet tartalmazza) az egyévi hasznos eredmény legfeljebb 10 0%-ának megfelelő újítiási díjat állapítanak meg.

Ebben az esetben a megállapított újítiási díj és költség-térítés együttes összege újítiásonként nem haladhatja meg a húszezer forintot.

Ut. 30. Az Ut. 29. pontjában meghatározott forint értéket meghaladó újítiási díjat, vagy költség-térítést az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető állapíthat meg.

Ut. 31. Az eszmei újítiási díj alsó határa kettőszáz forint.

Ut. 32. Az újítiás díjat, illetőleg részleteit csak a megvalósítás után, az eredmény jelentkezésének arányában lehet folyósítani.

Ha a javasolt újítiás hasznossága pénzben nem mutatható ki, az „eszmei” újítiási díjat a használatba vétellel egyidejűleg egyösszegben ki kell fizetni.

Ha a hasznos eredmény pénzben kifejezhető és az újítási díj teljes összege a kettőezer forintot nem haladja meg, azt a megvalósítással egyidejűleg egyösszegben ki kell fizetni.

A kettőezer forinton felüli újítási díj, az eredmény jelentkezésének arányában, az újító szerződésben foglalt kívánságára, meghatározott részletekben is folyósítható.

Az első részlet összege az előzetes számítások szerinti újítási díj 5—10 %-ig terjedhet.

Ut. 33. Az újításokért adott illetményrendezést, vagy jutalmat az Ut. 70. pontjában meghatározott vezetők írásbeli parancsa alapján lehet folyósítani.

Ut. 34. Az újítási díjat — költségtérítést — az Ut. 70. pontjában felsorolt szervek pénzügyi szolgálata folyósítja a jogosultak részére:

- újítást elfogadó határozat;
- a jóváhagyott kísérleti szerződés (ennek általános formáját a 2. sz. melléklet tartalmazza);
- a jóváhagyott hasznosítási szerződés (ennek általános formáját a 3. sz. melléklet tartalmazza);
- a hasznos eredményt bizonyító számítások;
- az egyéb újítási okmányok

alapján az R. és az Ut. előírásai értelmében még abban az esetben is, ha az eredmény nem a szerződést jóváhagyó vezető alárendeltségébe tartozó szervnél, hanem más BM szervnél jelentkezik.

Ut. 35. Az újítási javaslatokkal kapcsolatos kísérleti, vagy hasznosítási szerződések helyességét az Ut. 70. pontjában felsorolt szervek pénzügyi szolgálata ellenőrizni köteles.

Ut. 36. A jogtalanul kifizetett újítási díjat, vagy egyéb anyagi elismerést a felvevővel vissza kell fizettetni (a káreljá-

rást le kell folytatni). Ha az újítási díj (díjrészlet) kifizetésétől számított 60 nap eltelt, a jogtalanul kifizetett összeget csak akkor kell visszafizetni, ha az újító rossz-hiszeműsége bizonyíthatóan megállapítható. A visszavont pénzösszeget költségvetési bevételként kell kezelni. A határidő mulasztás, vagy bizonyítottság hiánya esetén a felelős személlyel szemben a Kártérítési Szabályzat alapján kell eljárni.

Ut. 37. A kísérleti, illetőleg hasznosítási szerződést (illetmény-rendezés és jutalmazás esetét kivéve) annak a BM szerv-nek a vezetője köti meg az újítóval, akit e tevékenység-gel az Ut. 70. pontjában meghatározott vezetők megbíznak.

Ut. 38. Ha az újítási javaslat elbírálásához kísérleti mintapél-dány készítése, próbák lefolytatása szükséges, kísérleti szerződést kell kötni.

A szerződés tartalmazza:

- a szerződő felek megnevezését;
- a javaslat tárgyát és az újítási napló folyószámát;
- a kísérlet által elérendő célt, illetve a bizonyítandó eredményt;
- a kísérleti mintapéldány készítésének, a kísérlet, a próba lefolytatásának helyét, módját és menetét;
- az újító által végzett munkáért járó anyagi elismerés módját és mértékét;
- a kísérletre fordítható anyagi eszközöket;
- a kísérlet kezdeti és befejezési határidejét;
- a kísérletért — a szerv részéről — felelős személy megnevezését;
- a kísérleti eredmény értékelésének módját;
- egyéb kikötéseket, megjegyzéseket.

Ut. 39. Ha az újítási javaslat hasznosításra elfogadható, hasznosítási szerződést kell kötni.

A szerződés tartalmazza:

- a szerződő felek megnevezését;
- a javaslat tárgyát és az újítási napló folyószámát;
- a hasznosítás előrelátható időpontját;
- a hasznosítás módját és terjedelmét (figyelemmel arra, hogy a javaslat más BM szervnél vagy polgári vállalatoknál mennyiben hasznosítható);
- az eredmény értékelés időszakát;
- az eredmény mérés időpontját;
- az anyagi elismerés módját és mértékét, valamint a folyósítási határidőt;
- az esetleges díjelőleg folyósítási feltételeinek módját és mértékét;
- az újítónak a hasznosítási tevékenységben való részvételét és ennek anyagi elismerését;
- egyéb kikötéseket, észrevételeket.

Ut. 40. Előzetes szerződés megkötését lehet kezdeményezni olyan újítás esetében, amely a BM részére jelentős hasznot eredményezne, de nagy szellemi munkaigényessége miatt a javaslat kidolgozására csak előzetes biztosítékok ellenében érdemes vállalkozni az újítóknak, vagy újítónak.

A szerződés tartalmazza:

- a szerződő felek megnevezését;
- a kidolgozandó téma megnevezését;
- az elérendő cél pontos meghatározását;
- a kidolgozás határidejét;

- a téma kidolgozása esetén a hasznosítás módját és várható idejét;
- az újító anyagi elismerésének feltételeit, módját, mértékét;
- egyéb kikötéseket.

Ut. 41. Az újítási szerződéskötésre felhatalmazott szerv vezetője az újítóval, vagy meghatalmazottjával köti meg a szerződést. Társzerzőség esetén, ha valamennyi társzerző megjelenése nehézségbe ütközik, a szerződés megköthető a többiek által szabályszerűen meghatalmazott valamelyik szerzővel is. A meghatalmazást csatolni kell a szerződéshez.

A szerződést az érdekelt felek számának megfelelő példányszámban kell elkészíteni.

AZ ÚJÍTÁSI JAVASLATOK BEJELENTÉSE

R. 8. §. A vállalat a benyújtott újítási javaslatokat köteles ügynyilvántartani, hogy a benyújtás időpontja, a javaslattevő személye és a javaslat tárgya megállapítható legyen.

Ut. 42. Az újítási javaslatnak tartalmaznia kell:

- a benyújtó nevét, lakhelyét, a benyújtás időpontjában betöltött munkakörét, beosztását, a javaslat megnevezését és részletes leírását, valamint azt, hogy a megoldás hol hasznosítható. Több javaslattevő esetén a szerzőség arányát is. Ha a javaslattevők a szerzőség arányát nem jelölik meg, úgy azt egyenlő aránúnak kell tekinteni;
- a megvalósítás módját és a hozzá szükséges eszközöket oly részletességgel, hogy annak alapján az érín-

tett műszaki (vagy egyéb problémakörben jártas) szakember megállapíthassa, hogy a javaslat:

a) műszakilag kivitelezhető-e, hasznos-e;

b) a BM feladatainak megvalósításához alkalmazható-e;

— az előterjesztő nyilatkozatát arra vonatkozólag, hogy javaslatát előzőleg más szervhez benyújtotta-e vagy sem;

— ha a javaslat akár belföldi, akár külföldi szabadalommal védett találmányt érint, vagy ilyennel összefügg, — ha a javaslattevő erről tud — ezt a körülményt;

— a benyújtó nyilatkozatát, hogy javaslatát milyen célból nyújtotta be. A benyújtás helyén történő hasznosításra vagy más szervhez történő továbbítás végett.

Ut. 43. A hivatásos állományba tartozók, valamint a polgári (kinevezett vagy szerződéses) alkalmazottak az újítási javaslatukat a szolgálati helyükön is benyújthatják. A szolgálati hely vezetője köteles a javaslatot az Ut. 70. pontjában meghatározott illetékes vezetőhöz megküldeni.

Ut. 44. Minden újítási javaslatról és a vonatkozó érdemi döntésről (pl. elutasító határozat, vagy hasznosítási szerződés) egy másolati példány megküldésével tájékoztatni kell a központi újítási előadót.

Ut. 45. A beérkezett újítási javaslatokat — kapcsolatos rajzokat, számításokat stb. — az Ut. 70. pontjában felsorolt szervek ügykezelése titkos minősítéssel külön iktassa, kezelje.

Ut. 46. Az újítási naplót titkosítani, hitelesíteni kell.

Ut. 47. Az újítási javaslatot a beérkezés napján az újítási naplóba be kell vezetni abban az esetben is, ha az újítási

megbízott a javaslatot már eleve megvalósíthatatlannak tartja. Azonos módon kell eljárni a más szervtől átvett újítási javaslatokkal is.

Ut. 48. Abban az esetben, ha a javaslat a formai és a tartalmi előírásoknak nem felel meg, az újítási megbízott köteles a javaslattevőt felszólítani a hiányosságok pótlására az-
zal, hogy ha azokat meghatározott időre nem pótolja, a döntést a meglévő adatok birtokában hozzák meg.

Az újító javaslatához rajzokat, számításokat, technológiai leírásokat nem köteles mellékelni. Az ilyen munkák elvégzésével azonban meg lehet bízni és ezért az R. 12. § szerint díjazás illeti meg.

Ut. 49. Az elbírálásnál elsőbbséget az a javaslat biztosít, amely a megoldás módját és eszközeit is tartalmazza.

ENGEDÉLY ÚJÍTÁSI JAVASLAT BENYÚJTÁSÁRA

R. 9. §. (1) Munkaviszonyban álló személy a munkáltató tevékenységi körét érintő újítási javaslatot más vállalathoz csak a munkáltató előzetes engedélye alapján nyújthat be. A munkáltató az engedélyt csak akkor tagadhatja meg, ha a megoldásnak más vállalatnál történő megvalósítása jelentős érdekeit sérti, vagy ha a megoldás kidolgozásában jelentős szellemi és anyagi erőforrásokat fektetett be. Az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha a munkáltató a kérelem előterjesztésétől számított 60 napon belül nem nyilatkozik.

(2) A javaslatnak más vállalathoz történő benyújtása esetén a javaslattevőnek nyilatkoznia kell arról, hogy az (1) bekezdés szerinti engedéllyel rendelkezik-e. A vállalat e nyilatkozatot irányadónak tekintheti.

Ut. 50. A hivatásos állományba tartozók, valamint a polgári (kinevezett vagy szerződéses) alkalmazottak a BM vagy va-

lamelyik szervének tevékenységi, illetőleg hatáskörét érintő újítási javaslatot polgári vállalathoz (szervhez) csak az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető engedélyével nyújthatnak be.

Ut. 51. A BM vagy valamely szervének tevékenységi, illetőleg hatáskörét egyáltalán nem érintő újítási javaslat polgári vállalathoz (szervhez) történő benyújtásához engedély nem szükséges.

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL, ELBÍRÁLÁS

R. 10. §. (1) Az újítási javaslat tartalmát mindaddig nem szabad nyilvánosságra hozni, amíg felőle érdemben nem határoztak.

(2) A javaslatot a beérkezéstől számított 60 nap alatt érdemben el kell bírálni. A javaslattevőt erről írásban értesíteni kell; elutasítás esetén közölni kell az indoklást, továbbá fel kell hívni a javaslattevő figyelmét az igénybe vehető jogorvoslat lehetőségére és annak határidejére.

(3) Saját javaslatának vagy hozzátartozója javaslatának intézésében hivatalos tevékenységet senki sem fejthet ki. Hozzátartozó alatt a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. számú törvényerejű rendelet 2. §-ában felsorolt személyeket kell érteni.

(4) A felügyeletet gyakorló szerv dönt az anyagi elismerés módja és mértéke felől olyan hasznosított újítás esetében, amelynek szerzője a felügyeletet gyakorló szerv által kinevezett, illetőleg választott vezető beosztású dolgozó.

(5) Az anyagi elismerés módja és mértéke tekintetében a felügyeletet gyakorló szerv jóváhagyása szükséges, ha az újító

a) a felügyeletet gyakorló szerv dolgozója,

b) a vállalattal függőségi viszonyban nem álló, de rendszeres ellenőrzési és intézkedési joggal rendelkező személy.

(6) Az újítót ügyének állásáról — kívánságára — tájékoztatni kell.

Ut. 52. Az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetők, valamint újítási megbízottak újítása esetén az elbírálásról, az anyagi elismerés módjáról és mértékéről a hivatkozott pontban II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető határoz.

Ut. 53. A saját vagy hozzátartozója újítási javaslatának ügyintézésében (pl. szakvélemény adás, kalkuláció készítés), illetőleg elbírálásában az érdekelt nem vehet részt.

Ut. 54. Az R. 10. § (3) bekezdésében hivatkozott törvényerejű rendelet szerint hozzátartozónak tekintendő:

— házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha és a nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha és a nevelőszülő, a testvér;

— az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a jegyes, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, a testvér házastársa.

KÖLTSÉGEK ÉS DÍJAK FEDEZETE, ELSZÁMOLÁSA

R. 11. §. (1) Az újításért járó anyagi elismerés fedezetéről külön jogszabály rendelkezik.

(2) Az állami költségvetési rendszerben gazdálkodó szerveknél az újításokkal kapcsolatos anyagi elismerés és költségek fedezetéről az újítást hasznosító szerv költségvetésében kell gondoskodni.

- Ut. 55. Az újítási díjak és egyéb költségek fedezetére külön költségvetési keretet kell tervezni, illetőleg kialakítani a Terv és Pénzügyi Csoportfőnökségnél.
- Ut. 56. A pénzben kifejezhető anyagi megtakarítást eredményező újítások díjazására a keretet az újítások hasznosításából származó egyévi megtakarítás 20 0%-ából kell képezni. A tárgyévi (újítás díjazásául alapul vett év) megtakarítás 100 0%-a és az újítási díj vagy költségterítés összege közötti különbséget zárolni kell.
- Ut. 57. Az eszmei díjazáshoz a keretet az éves költségvetési előirányzatban az előző évek tapasztalatai, illetőleg a várható felhasználás figyelembevételével kell megtervezni. Ha a jóváhagyott összeg nem fedezi a tényleges szükségletet, a póthitelt az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető döntése alapján az I/I. csoportfőnöknek kell biztosítani.
- Ut. 58. Az Ut. 70. pontjában felsorolt szerveknél szükségessé váló újítási díjakat, vagy egyéb költségeket a Terv és Pénzügyi Csoportfőnökségtől kell igényelni.
- Ut. 59. Ha az újító részére anyagi elismerésként béremelést, vagy jutalmat állapítottak meg, akkor az az állományilag illetékes szerv bér-, illetőleg jutalom keretét terheli.

KÖLTSÉGTÉRÍTÉS

R. 12. §. (1) Az újítót a szerződés rendelkezései szerint külön díjazás illeti meg a munkaidőn kívül készített rajzokért, tervekért vagy egyéb munkájáért.

(2) Az újító részére meg kell téríteni azokat a költségeit és munkadíját, amelyek javaslatának munkaidőn kívül történt kidolgozásával kapcsolatban merültek fel (felhasználható kísérleti da-

rab, kivitelezésére alkalmas műhelyrajz, készkiadás stb.) feltéve, hogy a munkák elvégeztetése a vállalat részére többletköltséget jelentene.

Ut. 60. Az újítási javaslat kivitelezésével kapcsolatos munka, felhasználásra került anyag, kísérleti költség, szakértői díj és egyéb költségek ellenértéke csak a kísérleti szerződés alapján téríthető meg. Az újítás kivitelezésével kapcsolatos munkáért csak az érintett személy eredeti beosztásában — munkakörében — egyébként járó átlagbér számítható fel.

Az újítási javaslat kivitelezésével kapcsolatosan felmerült költségeket a jogcím természetének megfelelő költségvetési előirányzat terhére kell elszámolni.

Ut. 61. Az újítónak minden esetben munkaidő igazolást kell az illetékes pénzügyi vezetőhöz benyújtani, amelyben a saját közvetlen vezetőjének az aláírásával igazolja, hogy a kísérleti szerződésben foglalt munkákat munkaidőn túl végezte.

A munkaidő alatt végzett munkáért az újító külön díjazást nem igényelhet. Ha az újító a szerződésben vállalt munkát vidéken végzi, a mindenkor érvényben lévő — kiküldetéseket szabályozó — utasítás általános előírásainak figyelembe vételével a ténylegesen felmerülő és igazolt utazási és szállás költség számolható el.

JOGVITÁK

R. 13. §. (1) Újításként benyújtott javaslattal kapcsolatos bármely sérelem esetén a javaslattevő (újító) a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül az illetékes szakszervezeti szervhez panasszal fordulhat. A szakszervezet egyeztetési eljárást folytat le és ha ennek eredményeként az ügy felülvizsgálatát lát-

ja szükségesnek, a vállalatnak az ügyet 15 napon belül újra meg kell vizsgálnia.

(2) Feladatterv, pályázat, szerződés alapján vagy újítási díj címén járó anyagi elismeréssel kapcsolatban, vagy a 12. § alapján felmerült vitában

a) a vállalat dolgozója esetében a b) pontban foglalt kivétellel — a Munka Törvénykönyvének és végrehajtása tárgyában kiadott jogszabályoknak a munkaügyi vitákra irányadó rendelkezései szerint kell eljárni.

b) más személy esetében, valamint ha a társszerzők egyike nem a vállalat dolgozója, a bíróság dönt.

(3) Ha a sérelem orvoslása céljából az (1) bekezdés szerinti egyeztetési eljárás megindult, a munkaügyi döntőbizottság eljárást, illetőleg a polgári peres eljárást folyamatba tenni csak a panasz érdemi elintézése után, illetőleg csak akkor lehet, ha a panasz két hónapon belül érdemi elintézést nem nyert.

(4) Aki szerzőségi (társszerzőségi) igényét mással szemben érvényesíteni kívánja, legkésőbb a hasznosítástól számított egy év alatt — jogvesztés terhével — a bírósághoz fordulhat.

Ut. 62. Az R. 13. § (1)—(3) hivatkozott rendelkezései a polgári (kinevezett vagy szerződéses) alkalmazottak vagy a BM-hez nem tartozó más személyek tekintetében alkalmazhatók. Ez irányadó abban az esetben is, ha az újítás társszerzője BM hivatásos állományba tartozik.

Ut. 63. A BM hivatásos állományba tartozó újító, újításként benyújtott javaslatával kapcsolatos bármely sérelme esetén — 60 napon belül — az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetőhöz fordulhat. A panaszt 30 napon belül kell elbírálni.

Ut. 64. Mindazokban az ügyekben, amelyekben az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető I. fo-

kon jár el, a sérelmezett határozata ellen, annak kézhezvételétől számított 60 napon belül, a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyetteshez lehet panasszal élni. A panaszt 30 napon belül kell elbírálni.

Ut. 65. Az Ut. 23. pontjában meghatározott személyek újítása anyagi elismerésének módjára és mértékére vonatkozó döntéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs, kivéve ha az újítás kidolgozása az R. 7. § (1) bekezdésében foglaltak teljesítéseképpen történt.

ÚJÍTÁS ÁTADÁSA

R. 14. §. (1) A vállalat a hozzá újításként benyújtott javaslatot más vállalatnak átadhatja.

(2) A vállalattal munkaviszonyban nem álló személy által újításként benyújtott javaslatot — ilyen irányú megállapodás esetén — csak vállalat engedélye alapján lehet más vállalatnál is benyújtani.

(3) Népgazdasági érdekből a felügyeletet gyakorló szerv a vállalat hozzájárulása nélkül is engedélyezheti az újításként benyújtott javaslatnak más vállalat által történő hasznosítását.

(4) Az (1) és (3) bekezdések szerinti hasznosítás esetén az átadó vállalat ilyen irányú kívánságára az átvevő vállalat ellenértéket köteles fizetni. Az ellenértékkel kapcsolatos bármely vita a szocialista szervezetek közötti viták eldöntésére hivatott szerv hatáskörébe tartozik.

(5) Az újítót az újítást átadó vállalattól a hasznosítási szerződésben foglaltak szerint díjazás illeti meg, abban az esetben is, ha az átadás ellenérték nélkül történt. Az újítónak az átvevő vállalattal szemben ellenérték iránti közvetlen igénye nincs.

(6) A (4) bekezdés szerinti ellenértékből megfelelő díjazásban kell részesíteni azokat is, akik az értékesítésben érdemeket szereztek.

Ut. 66. BM-mel szolgálati vagy munkaviszonyban nem álló személy által elsőként a BM-hez benyújtott újítási javaslat alapján szerződést az erre kötelezett vezető csak úgy köthet, ha a javaslattevő hozzájárul ahhoz a kikötéshez, hogy a javaslatot polgári vállalatnál (szervnél) csak a BM engedélyével nyújthatja be. Ezt szerződésbe kell foglalni.

Ut. 67. A BM-nél vagy valamely szervénél elbírált és hasznosított újítási javaslat polgári vállalatnál (szervnél) csak ellenértékért hasznosítható. A hasznosítás ellenértéke költségvetési bevételt képez. Indokolt esetben az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető, térítés nélküli átadást is engedélyezhet.

A BM szervei között az átadás, illetőleg hasznosítás ellenérték nélkül történik.

Ut. 68. Az Újítót megillető díjazást, valamint az újítások átadásában érdemeket szerzett személyek díjazását a költségvetésben erre a célra (újítások díjazása) rendelkezésre álló keret terhére kell elszámolni. Az újítások átadásában érdemeket szerzett személyek díjazásának mértékét az Ut. 70. pontjában meghatározott vezetők egyénileg bírálják el.

Az újítások más szervhez történő átadásáról az újítót értesíteni kell.

Ut. 69. A nemzetközi használatra (elterjesztésre) alkalmas újítási javaslatot az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető bírálja el.

ÚJÍTÁSOKKAL KAPCSOLATOS FELADATKÖRÖK

R. 15. §. (1) Az újítási javaslatok elbírálása és hasznosítása a vállalat vezetőjének hatáskörébe tartozik. A vezető a szakszervezettel egyetértésben a jelen jogszabályban meghatározott keretek között, az Országos Találmányi Hivatal és a Szakszervezetek Országos Tanácsa által közösen kibocsátott irányelvek alapján újítási szabályzatban állapítja meg az újítások bejelentésének és elbírálásának rendjét, a kísérleti és hasznosítási szerződés tartalmi és formai előírásait, a hasznos eredmény megállapításának és mérésének, a díjazásnak, továbbá az újítók részére kifizetett anyagi elismerés nyilvánosságra hozatalának módját, végül az újítási ügyintézés ellenőrzésének a vállalaton belüli rendjét. Ha van kollektív szerződés, az újítási szabályzatot ennek mellékleteként kell kiadni. Az újítási szabályzatot bárki megtekintheti.

(2) Az Országos Találmányi Hivatal az újítói tevékenység országos hatáskörű állami, elvi irányító szerve.

(3) Az újítómozgalom társadalmi irányító és ellenőrző szervei a Szakszervezetek Országos Tanácsa, illetőleg a szakszervezetek központi vezetőségei.

(4) A szakszervezetek, mint az újítási mozgalomnak és ügyintézésnek a vállalaton belüli társadalmi irányító és ellenőrző szervei:

- a) közreműködnek az (1) bekezdésben megjelölt feladatok ellátásában,
- b) ellátják a 13. § (1) bekezdésében megjelölt feladatokat,
- c) védik az újítók jogos érdekeit.

Ut. 70. Az újítómozgalom szakmai irányításával, az újítási javaslatok elbírálásával, hasznosításával és díjazásával két fokozatba sorolva az alábbi vezetőket bízom meg:

I. fokon:

- a csoportfőnökségek, központi önálló osztályok és azonos szintű szervek vezetőit;

- a Kormányőrség parancsnokát;
- a Tűzoltóság országos parancsnokát;
- a Karhatalom országos parancsnokát;
- a Határőrség országos parancsnokát;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjét;
- a megyei rendőr-főkapitányságok vezetőit.

II. fokon:

- a Műszaki Fejlesztési csoportfőnököt.

Ut. 71. Az Ut. 70. pontjában meghatározott vezetők döntési (elbíráló) jogköre kiterjed az alárendeltségükbe tartozó szervek — a személyi állomány — tevékenységi körébe tartozó eszközökre, anyagokra, témákra és megoldásokra.

Ut. 72. A BM szinten hasznosítható, vagy egyéb ok miatt jelentős újítási javaslat elbírálását az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető a hatáskörébe vonhatja.

Ut. 73. A javaslat elutasítása esetén az Ut. 70. pontjában meghatározott (illetékes) vezetőnek közölni kell a javaslat előterjesztőjével a döntés okát és a jogorvoslati lehetőségeket.

Ut. 74. Az R. 15. § (1) bekezdésében említett „vállalat” alatt BM vonatkozásban az Ut. 70. pontjában felsorolt szervek értendők.

Ut. 75. A szabályzatban foglalt rendelkezések végrehajtásának elvi irányítására a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszter-helyettest felhatalmazom, aki az újítómozgalommal kapcsolatos feladatköröket a Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség útján látja el. Szükség szerint hatáskörébe dönthet mindazokban a kérdésekben, amelyekre nézve a szabályzat rendelkezést nem tartalmaz, továbbá jogosult a szabályzatot mindazokkal a rendelkezésekkel kiegészí-

teni, amelyek a gyakorlati végrehajtás során szükségesé válnak és az R. alapelveivel nem ellentétesek.

Ut. 76. Az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető feladatköre:

- Az alárendeltségébe tartozó szervek vonatkozásában irányítja, szervezi, segíti és ellenőrzi az újítmozgalmat. Biztosítja az újítmozgalom propagandáját és hatékonyságának növelését.
- Dönt az újíti javaslatok elfogadása vagy elutasítása tárgyában. Elfogadás esetén határozatot hoz az újíti jogi eljárás lefolytatására.
- Dönt a munkaköri kötelesség kérdésében az alárendeltségébe tartozó szervek vezetői által adott nyilatkozatok alapján.
- Határoz kísérleti vagy hasznosítási szerződéskötésekről és azokat jóváhagyja.
- Kivizsgálja az újíti javaslattal kapcsolatos panaszokat és döntést hoz a hatáskörébe tartozó kérdésekben. A határozata elleni fellebbezés esetén az iratokat az illetékes vezetőnek megküldi.
- A jogkörét és hatáskörét meghaladó újíti javaslatokat véleményével ellátva felterjeszti az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetőhöz. Azonos módon jár el, ha a javaslat találmányjellegre utaló műszaki adatokat tartalmaz.
- A pályázatokra beérkezett újíti javaslatokat megküldi a pályázatot kiíró szervnek.
- Más szervtől beérkezett javaslatok (megoldások) bevezetését biztosítja.
- Elkészíti saját újíti feladattervét és **minden év október 31-ig** felterjeszti az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetőhöz. A jóváha-

gyott feladattervet ismerteti az érintett személyi állománnyal.

- Biztosítja az újítási szerződésben foglaltak alapján az újítási javaslattal kapcsolatos kísérletekhez a műszaki segítséget (rajzok, leírások, műszaki dokumentációk stb. beszerzését).
- Ha szükséges, szakvéleményezteteti az újítási javaslatokat a Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökséggel.
- Tájékoztodik az újítómozgalom helyzetéről és rendszeresen beszámoltatja az újítási megbízottat.
- Az újítómozgalom helyzetéről összefoglaló jelentést és statisztikai kimutatást (4., 5. sz. melléklet) készít.

A szöveges jelentéshez az alábbi szempontokat figyelembe veszi:

- a) a statisztikai kimutatásban közölt adatok értékelése egy-egy jellemző példával;
- b) az újítási javaslatok elbírálásából, illetőleg hasznosításából levonható következtetések. Az eredmények mikénti jelentkezése, jellege, gazdasági, szolgálati stb. hatása;
- c) az újításjogi eljárás során tapasztalt hiányosságok okai, azok megoldásának módja. A jogviták indítékai, a fellebbezések elintézésének módja, jogoságuk problémái;
- d) az újítómozgalmi propaganda eredményei, hatásai;
- e) egyéb, az újítások ügyintézése során jelentkező problémák, javaslatok.

Az összefoglaló jelentést és statisztikai kimutatást **minden év november 30-ig** felterjeszti az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetőhöz.

Ut. 77. Az újítómozgalommal kapcsolatos feladatok ellátására az Ut. 70. pontjában felsorolt szerveknél 1-1 fő újítási megbízottat kell kijelölni.

Ut. 78. Az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezetők újítási megbízottai — újítómozgalommal kapcsolatos feladataikat — az egyéb szervezés szerinti beosztásukkal járó feladatok ellátása mellett végzik.

A hivatkozott pontban II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető újítási megbízottja — újítómozgalommal kapcsolatos — feladatát szervezetszerű beosztásként látja el.

Ut. 79. Az újítási megbízott személyében bekövetkezett változás esetén a folyamatban lévő újítási ügyek átadásáról, illetőleg átvételéről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet az átadó és átvevő, valamint az érintett vezető ír alá.

Ut. 80. Az újítási megbízott általános feladatai:

- Vezetőjének utasításai szerint szervezi és irányítja az újítómozgalmat.
- Vezetőjének utasítására szakvéleményezteteti a beérkezett újítási javaslatokat. A vezetői döntés (határozattal) meghozatalához előkészíti az iratokat. Elfogadás esetén az elfogadó határozatot.
- Az újítások benyújtásáról, elutasításáról, vagy elfogadásáról és használatba vételéről a vonatkozó iratok másolatának megküldésével, tájékoztatja a központi újítási előadót.
- Újítás elfogadása esetén elkészíti a kísérleti, vagy a hasznosítási szerződést, amelyet aláírat az újítóval, valamint a vezetője által meghatározott szerv vezetőjével. Elutasítás esetén elkészíti a szükséges határozatot.

- Felvilágosítást ad (elutasítás esetén a fellebbezéssel, a kifizetéssel, a munkaidő igazolással, a számlaigazolással stb-vel kapcsolatban) újíítási kérdésekben, figyelemmel kíséri az elfogadott újíítások sorsát.
- Az R. 8. §-ában és a jelen utasításban foglaltaknak megfelelően nyilvántartja az újíítási okmányokat és az újíítómozgalom eredményeit.
- Segítségét nyújt az újíítómozgalom lebonyolításában. Közreműködik újíítói körök szervezésében és tevékenységében.
- Gondoskodik a szerződésben foglalt bizonylatok összegyűjtéséről, azok hitelességének ellenőrzéséről és a kifizetés előtt érvényesítés végett bemutatja az illetékes pénzügyi szolgálat vezetőjének.
- Figyelemmel kíséri az újíítók tevékenységének (a javaslatok hasznosításának) eredményeit és szükség szerint javaslatot készít a „Kiváló Újíító”-i cím adományozására.
- Vezetőjének utasítása alapján összeállítja az éves újíítási feladattervet.
- Vezetőjének utasítása alapján összeállítja az éves összefoglaló jelentést, amelyben értékeli a tárgyi évet felölelő újíítómozgalom helyzetét. Az évi jelentésnek tartalmaznia kell az esetleges hiányosságok felszámolására tett intézkedéseket és javaslatokat.

Ut. 81. Az Ut. 70. pontjában II. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető újíítási megbízottja az Ut. 80. pontjában foglaltakon kívül még a következő feladatokat végzi:

- Irányítja, szervezi, segíti és ellenőrzi a BM újíítómozgalmat. Az újíítások ügyintézésének rendszeres ellenőrzésével is biztosítja, hogy az R. és a jelen utasítás előírásai érvényre jussanak.

- Gondoskodik az újítómozgalom és az újítási eredmények propagálásáról. Az újítómozgalom színvonalának emeléséről.
- Figyelemmel kíséri az elfogadott újítások hasznosítását, alkalmazását.
- Az újítási javaslatokat, azok jellegétől függően, műszaki, szolgálat szervezési, stb. az illetékes szervvel szakvéleményezteteti és vezetőjének javaslatot tesz azok elfogadására vagy elutasítására.
- Gondoskodik az újítások BM közp. nyilvántartásáról.
- A BM fejlesztési tervének, valamint a szervek véleményének figyelembe vételével pályázat-tervezetet készít vezetője részére. A jóváhagyott pályázatokat megküldi az érintett szervnek.
- Összeállítja a BM feladattervét és jóváhagyás céljából vezetőjéhez terjeszti fel. A jóváhagyott feladatterveket **minden év december 10-ig** megküldi az érintett szerveknek.
- A BM szerveknek — vagy polgári vállalatoknak — a titoktartás biztosítása mellett megküldi azokat az újításokat, amelyek felhasználásra alkalmasak.
- Jutalmazásra vezetőjéhez felterjeszti az újítómozgalomban kiemelkedő eredményeket elért újítókat.
- A BM újítómozgalom helyzetéről az összesített értékelő jelentést elkészíti vezetője részére.
- Az újításokkal kapcsolatos fellebbezéseket, panaszokat döntésre előkészítve a vezetőjéhez, illetőleg a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyetteshez felterjesztésre előkészíti.
- Rendszeres kapcsolatot tart az Országos Találmányi Hivatallal és a Közalkalmazottak Szakszervezetével.

Elkészíti e szervek részére az éves értékelő jelentést és statisztikai kimutatást.

- Az újítmozgalommal, illetőleg az újítások ügyintézésével kapcsolatban képviseli a BM-et.
- Bármelyik BM szerv részvételével indult, újítással kapcsolatos polgári per esetén a szerv képviseletét a BM szervek polgári jogi képviseletére vonatkozó szabályok szerint kell ellátni.

FELHATALMAZÁSOK

R. 16. §. (1) Az állami költségvetésből gazdálkodó szervek újítási mozgalmát az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) a pénzügyminiszterrel, a Szakszervezetek Országos Tanácsával és az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben — az illetékes szakszervezet központi vezetőségének meghallgatása után — a szakmai sajátosságok figyelembevételével szabályozhatja.

(2) Az 1030/1969. (VIII. 17.) számú kormányhatározat VII/2. pontja az R. (2) bekezdését hatályon kívül helyezte.

(3) Ennek a rendeletnek a hatálya nem terjed ki a mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezetekre, a termelőszövetkezetek közös vállalkozásaira és szövetkezeti közös vállalataira, továbbá az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetekre (termelőszövetkezeti csoportokra, hegyközségekre, szakcsoportokra), valamint ezek területi szövetségeire. Ezek újító mozgalmának továbbfejlesztésére (ügyintézésre, anyagi elismerésre stb.) az Országos Találmányi Hivatal elnöke és a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben irányelveket ad ki.

SZAKVÉLEMÉNY BESZERZÉSE

R. 17. §. A vállalatok újítási ügyekben kötelesek az Országos Találmányi Hivatal, a felügyeletet gyakorló szerv, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és az illetékes szakszervezet központi vezetőségének megkeresésére szakvéleményt adni. A szakértői díj összecszerúsége tekintetében — megállapodás hiányában — a bírósági szakértők díjazására megállapított rendelkezések irányadók.

Ut. 82. A BM-től vagy valamely szervétől kért szakvélemény adására polgári vállalat (szerv) részére a titoktartás szabályai megtartása mellett az Ut. 70. pontjában I. fokú döntési jogkörrel felruházott vezető jogosult. Ugyanez a szabály vonatkozik arra az esetre is, ha valamely BM szervnek polgári vállalatától (szervtől) szakvéleményt kell beszerezni.

BM szervnek más BM szervtől való szakvélemény kéréséhez hozzájárulás nem szükséges. A szakmai (operatív) gazdálkodó-, műszaki stb. szervek a hatáskörükbe tartozó témákra szakvéleményt kötelesek adni.

Ut. 83. Az újítási javaslattal kapcsolatban adott szakvélemény tartalmazza:

a) a javaslat alkalmassága esetén:

- a bevezetés előnyeit az eddig alkalmazott módszerrel szemben;
- várható hasznos eredményt;
- a különbséget a régi és az új eljárás között;
- az esetleges hátrányokat;
- a végső következtetést.

b) a javaslat alkalmatlansága esetén:

- azokat a hátrányokat, amelyek miatt a gyakorlati bevezetés célszerűtlen;

- a javaslat elvetésének részletes műszaki, gazdasági vagy egyéb indokait.
- c) a további vizsgálatot igénylő javaslatok esetén:
 - kísérletre, vagy
 - gyakorlati kipróbálásra kerüljön-e.

ADÓ- ÉS ILLETÉKMENTESSÉG

R. 18. §. (1) Az újítási díjak mindennemű adó alól mentesek.

(2) Újítási javaslatokkal kapcsolatos minden beadvány és eljárás illetékmentes. Az újítóval kötött kísérleti-, illetőleg hasznosítási szerződés, valamint újítással kapcsolatban folyamatba tett polgári peres eljárás illetékmentes.

HATÁLYBALÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

R. 19. §. (1) E rendelet az 1968. évi január hó 1. napján lép hatályba.

(2) Ha a megvalósítás a hatálybalépés napja előtt már megtörtént, vagy a felek a megvalósítási szerződést már megkötötték, az ügyben a megvalósítás, illetőleg a szerződéskötés időpontjában érvényes rendelkezéseket kell alkalmazni. Egyébként a folyamatban lévő ügyekben már e rendelet szabályai szerint kell eljárni.

(3) A jelen rendelet hatálybalépésével az újításokról és találmányokról szóló 29/1959. (V. 10.) számú Kormányrendelet hatályát veszti.

Ut. 84. Az Újítási Szabályzat 1972. július hó 1-én lép hatályba. Rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyek közül azokban kell alkalmazni, amelyeknél az R. is alkalmazásra került. Egyidejűleg hatályát veszti az „Újítási Döntőbizottság létrehozása” tárgyában kiadott 0030/1961. sz. miniszterhelyettesi utasítás.

Budapest, 1972. június hó 10-én.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
megyei (budapesti) rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
önálló osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
I/I—II. Csfség osztály-, alosztályvezetői,
BRFK pénzügyi, anyagi, technikai osztályvezetői,
megyei rendőr-főkapitányságok pénzügyi, anyagi osztályvezetői,
országos parancsnokságok területi szerveik parancsnokai
és pénzügyi, anyagi osztályvezetői,
BM egészségügyi intézetek vezetői.

Készült: 360 példányban.

Szám:

Készült: példányban

ÚJÍTÁST ELFOGADÓ HATÁROZAT

Kardos József r. fhdgy (Budapesti Rendőr-főkapitányság — továbbiakban: BRFK — Anyagi Osztály Gépjármű Alosztálya) „Gépjármű sebességváltó kiemelő” című újítási javaslatával kapcsolatban a BRFK Anyagi Osztály vezetőjének javaslata és a vonatkozó próbáról készült jegyzőkönyv alapján — a BM Újítási Szabályzata 70. pontjában biztosított jogomnál fogva az alábbi

h a t á r o z a t o t

hoztam:

A „Gépjármű sebességváltó kiemelő” című javaslatban foglalt megoldást, mint újítást megvalósításra elfogadom.

Az újító részére — tekintettel arra, hogy az újítási javaslat megvalósításából származó haszon konkrét Ft-összege nem mutatható ki — a BM Újítási Szabályzata 30. pontja alapján 8 000,— Ft eszmei díjat állapítok meg.

A BRFK Anyagi Osztály vezetője az újítóval az újítás megvalósítási szerződést folyó hó-ig kösse meg. Egyetértő állásfoglalásuk után a szerződést az aláírást követő 8 napon belül hozzám terjessze fel.

A BRFK Anyagi Osztály vezetője gondoskodjék az újítási javaslat hasznosításáról.

A BRFK Pénzügyi Osztálya az újító részére a jelzett újítási díjat az újítás megvalósítási szerződésben foglaltak szerint folyósítsa.

Budapest, 197.....

.....
BRFK vezetője

Szám:

Készült: példányban

ÚJÍTÁS KÍSÉRLETI SZERZŐDÉS

amelyet Kardos József r. fhdgy (Budapesti Rendőr-főkapitányság — továbbiakban: BRFK — Anyagi Osztály Gépjármű Alosztálya), mint újító és a BRFK Anyagi Osztály vezetője, mint megvalósító az alábbiak szerint kötöttek meg:

1. A BRFK újítási naplójában 68/1970. sz. alatt nyilvántartott „Gépjármű sebességváltó kiemelő” című újítási javaslatot az újító a BM részére felajánlotta.
2. A BRFK vezetője a fenti című újítási javaslatot kísérletre elfogadta azzal, hogy pozitív eredményű kísérlet esetén megoldást nyernek a gépjárművek sebességváltóinak gyors, üzembiztos szerelése, javítása.
3. A BRFK vezetője a fenti című újítás alapján 1 db kiemelő mintapéldány elkészítésére — előzetes kalkulációk — a BM Újítási Szabályzata 30. pontja alapján 4 000,— Ft költségkeretet biztosít. Ez felhasználható a számlákkal igazolt anyagbeszerzésre, a rajzos dokumentációk, kezelési utasítások, valamint a mintadarab elkészítéséhez, munkabérre.
4. A BRFK Pénzügyi Osztálya a szerződés jóváhagyása után számlákra kifizetést eszközölhet a BM Újítási Szabályzata 35. pontja szerint.
5. A BRFK Anyagi Osztály vezetője megállapítja, — írásos nyilatkozatával tanúsítja — hogy az újítónak az 1. pontban szereplő javaslat előterjesztése nem tartozott munkaköri kötelességei közé.
6. A BRFK Anyagi Osztály vezetője elősegíti, hogy a 3. pontban említett 1 db mintapéldány az alárendeltségébe tartozó Gépkocsijavító műhelyben folyó hó-tól hó 30-ig elkészüljön. A mintadarabot a Gépjármű Alosztály bevételezi a pozitív eredményű próba után.
7. Az újító a próbán résztvesz és az e célra szervezett bizottság esetleges észrevételei szerint a szükséges módosításokat a mintadarabon elvégzi.

8. Az újíto a kivitelezési munkák során köteles kísérleti naplót vezetni.
9. A próba befejezése után 15 napon belül az újíto részére a munkanapló alapján kifizethető a munkák bére.
10. A BRFK Anyagi Osztály vezetője kötelezi magát, hogy a pozitív eredményű próba után az újítást a BRFK vezetője felé elfogadásra javasolja.
11. Az újíto kijelenti, hogy a jelen szerződésben foglaltakkal egyetért, követelése nincs.

Budapest, 197.....

.....
újíto

.....
BRFK Anyagi Osztály vezetője

.....
BRFK vezetője

A kísérleti szerződést jóváhagyom és megkötöttnek nyilvánítom.

Szám:

Készült: példányban

ÚJÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSI SZERZŐDÉS,

amelyet Kardos József r. fhdgy (Budapesti Rendőr-főkapitányság — továbbiakban: BRFK — Anyagi Osztály Gépjármű Alosztálya), mint újító, valamint a BRFK Anyagi Osztály vezetője, mint megvalósító az alábbiak szerint kötöttek meg:

1. A BRFK újítási naplójában 68/1970. szám alatt nyilvántartott „Gépjármű sebességváltó kiemelő” című újítást — a BRFK Anyagi Osztály vezetőjének javaslata és a próbáról készült jegyzőkönyv alapján — a BRFK vezetője megvalósításra elfogadta.
2. Az újítás alapján a BRFK-nál a gépjárműjavítói tevékenység körébe a sebességváltó házaknak a motorházból való kiemelése vagy visszahelyezése rövidebb idő (kb. 40⁰/₀ gépkocsinként) alatt végezhető el. Továbbá a baleseti veszély is jelentős mértékben csökken azáltal, hogy a nagymértékben szennyezett — olajos — sebességváltó házat (amelyet azelőtt legalább két dolgozó kézi erővel, balesetveszély helyzetben emelt ki, vagy helyezett vissza) az 1. pontban jelzett kiemelővel, közvetlen emberi kéz érintése nélküli lehet a kívánt helyre helyezni.
3. A BRFK vezetője — tekintettel arra, hogy az újítási javaslat hasznosításából származó eredmény konkrét Ft-összege nem mutatható ki — az újító részére a BM Újítási Szabályzata 30. pontja alapján 8 000 Ft eszmei újítási díjat állapított meg.
4. Újító kijelenti és aláírásával tanúsítja, hogy az 1. pontban említett újítását a 3. pontban rögzített újítási díj ellenében a BRFK-nak átadja.
5. Az újítás alapján a BRFK Anyagi Osztályához tartozó Gépkocsijavító műhelyben — házilag, saját anyagból — folyó hó-tól folyó hó-ig 10 db sebességváltó kiemelőt legyártanak. Szükség szerint az esetleges nagyobb mennyiségű kiemelő gyártására a megvalósító jogosult.

Az említett 10 db kiemelő legyártását a BRFK Anyagi Osztály vezetője irányítja.

A kiemelő mennyiség legyártásánál — munkaidő alatt — az újíto a megvalósító kérésére közreműködik.

6. A BRFK a jelen szerződés alapján a mindenkori állománytáblázatban szereplő valamennyi gépkocsinál a szerződésben említett kiemelőket korlátozás nélkül használhatják.
7. Az újítási díj első részletét, azaz 800,— Ft-ot a kísérleti szerződés alapján legyártott 1 db kiemelő használatba vétele után, illetve a jelen szerződés aláírását követő 15 napon belül, a második részletét, azaz 7 200,— Ft-ot az 5. pontban említett 10 db kiemelő legyártását, illetve használatba vételét követő 15 napon belül folyósít a BRFK Pénzügyi Osztálya az újítónak a BM Újítási Szabályzata 35. pontja szerint.
8. Az újító kijelenti és aláírásával tanúsítja, hogy a szerződésben foglalt díjazással egyetért, ezen kívül a BRFK felé anyagi igényt nem támaszt.

Budapest, 197.....

.....
újító

.....
megvalósító

BRFK Anyagi Osztály vezetője

.....
BRFK vezetője

A szerződést jóváhagyom és megkötöttnek nyilvánítom.

K I M U T A T Á S

az 197..... hó-tól 197..... hó -ig

..... szervhez érkezett újítási javaslatokról

Belügyi állománytól	Műszaki	Üzem (szolgálat) szervezési	Egyéb	Összesen
Benyújtott javaslatok				
Hasznosításra elfogadott				
Hasznosított				
Újítások eredménye forintban				
Elutasított javaslatok				

Újítóknak kifizetett díjak megoszlásáról

Megnevezés	Megállapított	Folyósított
Illetményrendezés		
Jutalom		
Egyéb juttatás		
Újítási díj		

K I M U T A T Á S

az 197..... hó-tól 197..... hó-ig

..... szervhez érkezett újítási javaslatokról

Külső szervtől (személytől)	Műszaki	Üzem (szolgálat) szervezési	Egyéb	Összesen
Benyújtott javaslatok				
Hasznosításra elfogadva				
Hasznosított				
Újítások eredménye forintban				
Elutasított javaslatok				

Újítóknak kifizetett díjak megoszlásáról

Megnevezés	Megállapított	Folyósított
Újítási díj		
Egyéb juttatás		

Szám:

Készült: példányban.

KARDOS JÓZSEF r. fhdgy elvtársnak

H e l y b e n

Kérésére tanúsítom, hogy az Ön által benyújtott és a BRFK újítási naplójában 68/1970. szám alatt nyilvántartott „Gépjármű sebességváltó kiemelő” című újítási javaslatát eredményesen felhasználtuk.

Javaslatának hasznosításával jelentősen csökkentettük a sebességváltó házaknak a kiemelési és behelyezési idejét. Azáltal, hogy a kiemelővel közvetlen emberi kéz érintése nélkül lehet a munkát elvégezni, a korábban fennálló baleseti veszély megszűnt.

Ez úton is köszönöm, hogy javaslatával segített abban, hogy feladatainkat eredményesebben végezhethjük.

Kérem és kívánom, hogy a jövőben is eredményes megoldásokat tartalmazó javaslataival segítse a BM feladatainak teljesítését.

Budapest, 197.....

.....
BRFK vezetője